

บทนำ

ถั่วเหลืองฝักสดหรือถั่วเหลืองบริโภคฝักสด (Vegetable soybean) คนญี่ปุ่นเรียกว่า อีดามาเม่ (Eda Mame) คนจีนเรียกว่า มาทอ (Matou) แต่คนไทยนิยมเรียกว่า ถั่วแระญี่ปุ่น เป็นพืชที่นิยมบริโภคกันทั่วไปของประชากรในเอเชียโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวญี่ปุ่น ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีประโยชน์มากเนื่องจากถั่วเหลืองเป็นแหล่งอาหารโปรตีน แคลเซียม วิตามินเอ วิตามินบี 1 และวิตามินซี ถั่วเหลืองฝักสดเป็นพืชใหม่ของไทยที่รู้จักกันแพร่หลายมากขึ้นในปัจจุบันและเริ่มมีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากขึ้น เนื่องจากสามารถส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศทั้งในรูปฝักสดและแช่แข็งและสามารถจำหน่ายในตลาดภายในประเทศได้ด้วย

ปกติคนไทยจะรับประทานถั่วเหลืองฝักสดเป็นของว่างโดยนำไปต้มทั้งเปลือกใส่เกลือเล็กน้อยเพื่อเพิ่มรสชาติ ปัจจุบันเรานิยมบริโภคถั่วเหลืองฝักสดแบบเดียวกับฝักสามารถนำมาปรุงอาหารได้หลายชนิด โดยทำการบริโภคฝักสดในระยะที่ฝักยังไม่แก่เกินไปจะเป็นระยะที่ฝักเต่งเต็มที่ซึ่งจะอยู่ในระยะการเจริญเติบโตที่เรียกว่า R_6 (Reproductive 6) การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาถั่วเหลืองฝักสดมีการปฏิบัติเช่นเดียวกับการปลูกฝักคือ ต้องการน้ำและดินอุดมสมบูรณ์ ต้องการเอาใจใส่ดูแลอย่างประณีตมีการลงทุนด้านปุ๋ยและสารเคมีค่อนข้างสูงเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและได้รับผลกำไรตอบแทนสูงกว่าถั่วเหลืองไร่ที่ต้องการเมล็ดแห้ง ถั่วเหลืองฝักสดหรือถั่วแระญี่ปุ่นเป็นพืชหนึ่งที่มีศักยภาพการผลิตและการตลาดสูง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภายในประเทศหรือเพื่อการส่งออกในรูปถั่วเหลืองฝักสดแช่แข็ง ประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดที่สำคัญที่มีการนำเข้าถั่วเหลืองฝักสดแช่แข็งซึ่งโดยปกติได้หวั่นเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ แต่ได้หวั่นมีแนวโน้มการผลิตลดลงเนื่องจากประสบปัญหาค่าแรงแพงทำให้ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกถั่วเหลืองฝักสดสูงขึ้น

การปลูกถั่วเหลืองฝักสดโดยทั่วๆ ไป ของประเทศไทยจะผลิตเพื่อส่งขายญี่ปุ่น โดยปลูกส่งโรงงานที่รับซื้อในรูปบริษัทต่างๆ ได้แก่ บริษัททางภาคตะวันตก เช่น นครปฐม ราชบุรี และกาญจนบุรี บริษัททางภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่และลำปาง นอกจากปลูกส่งบริษัทรับซื้อเพื่อส่งออกแล้วยังมีการปลูกเพื่อส่งตลาดภายในประเทศในบริเวณพื้นที่เดียวกันและทางภาคกลาง เช่น ชัยนาท สิงห์บุรี สำหรับภาคใต้การปลูกถั่วเหลืองฝักสดยังมี

น้อยหรือแทบจะไม่มีเนื่องจากความต้องการบริโภคพืชผักแทบทุกประเภทในภาคใต้มีสูงมาก พืชผักส่วนใหญ่ส่งมาจากภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคกลางมีเพียงส่วนน้อยที่ผลิตในภาคใต้ เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกยางพารา ทำสวนผลไม้และทำนามากกว่าที่จะปลูกผักเป็นอาชีพ เนื่องจากภาคใต้มีฝนตกชุกทำให้ยุ่งยากแก่การปลูกผักมาก ถั่วเหลืองฝักสดเป็นพืชที่ปลูกง่าย เพราะมีลักษณะใกล้เคียงกับถั่วเหลืองไร่เหมาะสำหรับปลูกเกือบทุกฤดูและเหมาะกับสภาพการปลูกพืชของภาคใต้โดยทั่วไป เช่น การปลูกพืชแซมยาง การปลูกพืชหลังการทำนาในเขตชลประทาน หรือการปลูกเป็นสวนผักโดยตรง

ดังนั้นจึงสมควรที่จะได้ทำการศึกษาวิจัยศักยภาพการผลิตถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการบริโภค โดยการหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมของภาคใต้ นอกจากนี้สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาวิธีการปลูก การดูแลรักษาและการจำหน่าย เพื่อจะได้แนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปลูกเพื่อจำหน่ายให้ผู้บริโภคและทำให้เกษตรกรมีทางเลือกใหม่ในการปลูกผักชนิดใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์ต่าง ๆ ในด้าน
 - 1.1 อายุวันออก 50% หลังปลูก
 - 1.2 อายุวันออกดอก 50% หลังปลูก
 - 1.3 อายุเก็บเกี่ยว
 - 1.4 ความสูงของต้น
 - 1.5 จำนวนข้อต่อต้น
 - 1.6 จำนวนกิ่งแขนงต่อต้น
 - 1.7 จำนวนฝักต่อต้น
 - 1.8 จำนวนฝักมาตรฐานต่อต้น
 - 1.9 จำนวนฝักมาตรฐานต่อกิโลกรัม
 - 1.10 น้ำหนักฝักสดรวมต้นต่อไร่
 - 1.11 น้ำหนักฝักสดทั้งหมดต่อไร่
 - 1.12 น้ำหนัก 100 เมล็ดจากฝักมาตรฐาน

2. หาพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดผลผลิตสูง
3. ประเมินศักยภาพการให้ผลผลิตถั่วเหลืองฝักสดสายพันธุ์ดีเด่น
4. หาระยะปลูกที่เหมาะสมในการผลิตถั่วเหลืองฝักสดให้ได้ผลผลิตสูง
5. ต้องการทราบผลของระดับอัตราปลูกต่อองค์ประกอบของผลผลิต
6. ศึกษาเปรียบเทียบชนิดและอัตราการให้ปุ๋ยกับถั่วเหลืองฝักสด
7. เพื่อนำผลงานวิจัยเผยแพร่แก่เกษตรกรโดยการแนะนำส่งเสริมให้

เกษตรกรได้ปลูกเพื่อจำหน่ายในท้องถิ่นต่อไป

